UUTISET

Tärkeämpää kuin organisaatiokaavio ovat henkilösuhteet. Ihmiset ministeriössä toivottavasti pysyvät samana. **MAASEUTUYRITTÄJYYSLINJAN JOHTAJA MINNA-MARI KAILA, MTK**

Koe-eläinten käyttöön lisää avoimuutta

Koe-eläinten käyttöön halutaan lisää avoimuutta. Hallitus antoi eduskunnalle esityksensä tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta viime viikon torstaina.

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelua ohjaa kansainvälinen 3R-periaate (replacement, reducement, refinement). Lakiesityksessä se on korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaate.

Periaatteen mukaan eläimiä saa pitää ja käyttää tieteellisiin tai opetustarkoituksiin vain tarpeellisista ja tärkeistä syistä. Eläinten käyttö on pyrittävä korvaamaan muilla menetelmillä aina, kun se on mahdollista.

Eläimiä tulee lakiehdotuksen mukaan käyttää mahdollisimman vähäinen määrä. Niille aiheutuvaa kipua, tuskaa, kärsimystä tai pysyvää haittaa on pyrittävä vähentämään pienimpään mahdolliseen.

Uutena vaatimuksena osa hankkeista pitäisi arvioida takautuvasti hankkeen päättymisen jälkeen. Arvioinnissa otettaisiin kantaa siihen, saavutettiinko tavoitteet, millaista haittaa eläimille aiheutettiin ja voitaisiinko jatkossa vastaavissa hankkeissa tehdä jotain toisin.

Lisäksi kaikista hankkeista olisi jatkossa julkaistava yleistajuinen tiivistelmä yleisön käyttöön.

Koe-eläimiä käyttävien olisi jatkossa nimettävä eläinten hyvinvointiryhmä, johon kuuluu ainakin eläinlääkäri, eläinten hyvinvoinnista laitoksessa vastaava henkilö sekä tutkijajäsen. Ryhmä neuvoisi henkilöstöä eläinten hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä ja kehittäisi eläinten hyvinvointiin liittyvää seurantaa ja valvontaa.

Korvaamisen, vähentämisen ja parantamisen periaatetta edistämään perustettaisiin lisäksi neuvottelukunta.

Toiminnan valvontaa tehostettaisiin keskittämällä se kahteen aluehallintovirastoon. **MT**

POLITIIKASTA LYHYESTI

Täysistunnot siirtyvät 2015 Eduskuntatalon naapuriin.

Eduskunta evakkoon vuonna 2015

Nykyisen eduskunnan viimeinen täysistunto 13. maaliskuuta 2015 pidetään vielä Eduskuntatalossa. Sen jälkeen talo menee kaksi vuotta kestävään remonttiin, kertoo Helsingin Sanomat.

Kevään 2015 eduskuntavaalien jälkeen täysistunnot pidetään Sibelius-Akatemian konserttisalissa Pohjoisella Rautatiekadulla nykyisen eduskunnan naapurissa.

Suurimmat muutokset tehdään talon tekniikkaan. Ulkoasu säilyy ennallaan.

Päärakennuksen korjaaminen maksaa tämänhetkisen arvion mukaan 78 miljoonaa euroa.

Päivähoito siirtyy opetusministeriöön

Hallitus esittää päivähoitopalvelujen lainsäädännön valmistelun, hallinnon ja ohjauksen siirtämistä ensi vuoden alussa sosiaali- ja terveysministeriöstä opetus- ja kulttuuriministeriöön.

Siirtoa perustellaan sillä, että se muodostaisi kokonaisuuden, jossa päivähoitopalveluita, esiopetusta ja perusopetusta voitaisiin ohjata ja kehittää kokonaisvaltaisemmin.

Ovi veroparatiiseihin pysyy auki

Oppositiopuolue keskusta epäilee, ettei hallituksen pyrkimys jarruttaa yritysten verokikkailua tuo ratkaisevaa parannusta nykyiseen tilanteeseen.

”Kiitän, että edes jonkinlainen esitys on tullut, mutta ovi veroparatiiseihin jää edelleen auki”, keskustan veroasiantuntija kansanedustaja **Mika Lintilä** sanoi eduskunnan keskustelussa keskiviikkona.

Eduskunta ryhtyi käsittelemään hallituksen esitystä, jolla rajoitetaan samaan konserniin kuuluvien yhtiöiden välisten lainojen korkovähennysoikeutta.

Poliisityhjiö rikkoo perusoikeutta

Poliisien vähyys Lapin harvaanasutuissa kunnissa, kuten Enontekiöllä, voi rikkoa perustuslaissa määriteltyä kansalaisen turvallisuusperusoikeutta, kirjoittaa Yle.

Joensuun yliopiston julkisoikeuden emeritusprofessorin **Teuvo Pohjolaisen** mukaan laki ei määritä poliisien riittävää määrää, mutta valtio on velvollinen huolehtimaan kansalaisen turvallisuusperusoikeudesta.

Jos jotain tapahtuu sen takia, että poliisi ei ehdi ajoissa paikalle, on vastuu viime kädessä sisäministerillä. Myös yksittäinen poliisipäällikkö on osaltaan vastuussa.

Organisaatiota myllerretään maa- ja metsätalousministeriössä

Maa- ja metsätalousministeriön organisaatiota rukataan kunnolla, jotta se kävisi paremmin ministeriön strategiaan. Tärkeimmät toiminnot keskitetään ruoka- ja luonnonvaraosastoihin.

Maa- ja metsätalousministeriössä suunnitellaan mittavaa organisaatiouudistusta. Osastojen määrä vähenee viidestä kolmeen. Uudet osastot ovat ruoka-, luonnonvara- ja hallinto-osasto.

Ministeriön kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio** vahvistaa, että muutoksien valmistelu on pitkällä.

”Muutos on iso, mutta ei kovinkaan yllättävä”, Husu-Kallio sanoo.

Tarkoituksena on muuttaa organisaatio vastaamaan keväällä julkistettua ministeriön strategiaa. Sen mukaan kaikki ruokaketjuun liittyvät toiminnot ajatellaan yhtenä kokonaisuutena ja luonnonvara-asiat toisena.

Niinpä vanhan organisaation maatalous- ja elintarvikeosastot yhdistetään uudeksi ruokaosastoksi. Kala- ja riistaosasto sekä metsäosasto muodostavat uuden luonnonvaraosaston.

Elintarvikeketju myös ministeriöön

MTK:n maaseutuyrittäjyyslinjan johtaja **Minna-Mari Kaila** näkee yhteyden uuden organisaation ja strategian välillä.

”Kyllä esimerkiksi ruokaturvallisuus menee tilalta kotiin saakka. Aikaisempi epäjatkuvuus on organisaatiosta nyt poistettu”, Kaila sanoo.

Hän oli ministeriössä valtiosihteerinä kesäkuuhun 2011 saakka.

Entisessä organisaatiossa ruokaketjun jatkuvuus katkesi esimerkiksi maatalouden ja elintarvikkeiden jalostuksen välillä. Nyt maatalouden ja elintarviketurvallisuuden yksiköt on sijoitettu samaan osastoon.

”Sektoreittainen ajattelu vähenee ja on pakko katsoa enemmän kokonaisuuksia. Se voi palvella asiakaslähtöisyyttä”, Kaila arvioi.

Päälliköiden määrä vähenee

Maaseudun Tulevaisuuden saaman kaavion mukaan uusi hallinto on aikaisempaa suoraviivaisempi. Osastoja on kaksi vähemmän ja yksikköjen määrä vähenee 29:stä 17:ään.

Joidenkin yksiköiden koko kasvaa, kun useampia yhdistetään. Samalla jaostopäälliköt poistuvat kokonaan. Siksi esimiehien määrä vähenee lähes puoleen.

Minna-Mari Kailan mielestä on järkevää, että EU-asioiden koordinointi, biotalous ja tutkimus kulkevat läpi kaikkien osastojen.

”Ennen EU-asiat olivat metsäosastolla, vaikka käytännössä yksikkö hoiti koko ministeriön EU-asioita. Se on nyt siirretty oikeaan paikkaan.”

Ruokaosaston päälliköksi on kaavailtu ylijohtaja **Heimo Hanhilahtea**, luonnonvaraosastolle ylijohtaja **Juha Ojalaa** ja hallinto-osastolle ylijohtaja **Pentti Lähteenojaa**.

Aiemmista osastopäälliköistä ylijohtaja **Timo Kotkasaari** jää eläkkeelle.

Muutos vuoden alusta

Tavoitteena on, että hallitus käsittelee muutosta marraskuun lopulla ja uusi organisaatio toimii vuoden 2013 alusta. Muutoksen toteutuminen vaatii lakimuutoksia.

Ministeriön henkilöstö on tietoinen uudistuksesta. Henkilökunnan määrä ei muutoksessa vähene.

Kaila uskoo, ettei sidosryhmien asiointi ministeriön kanssa muutu paljoakaan.

”Tärkeämpää kuin organisaatiokaavio ovat henkilösuhteet. Ihmiset ministeriössä toivottavasti pysyvät samana.”

Ministeriöstä uudistusta kommentoitiin MT:lle hyvin niukasti, koska asia on vielä valmistelussa, eikä lopullisia päätöksiä ole tehty.

AIMO VAINIO

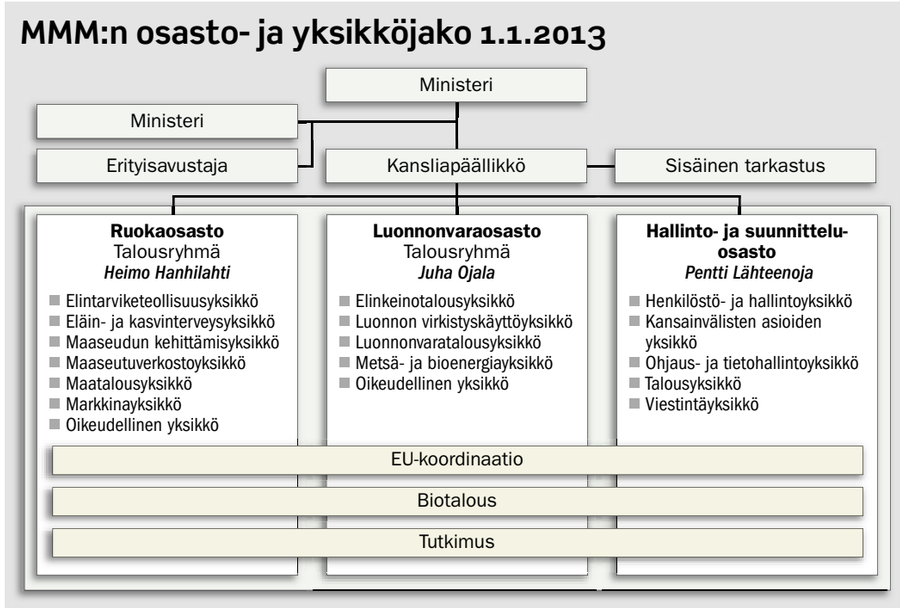

KALLE SÄRKKÄ

Ensi vuoden alussa tehtävä organisaatiouudistus ei vähennä vilskettä maa- ja metsätalousministeriön käytävillä, sillä henkilökunnan määrä säilyy entisellään.

Yhdysvallat yhä ilman maatalouslakia

DECATUR, ILLINOIS, USA

Maatalouslaki on yksi niistä asioista, joihin USA:n poliitikot joutuvat tarttumaan nyt vaalien jälkeen. Tällä hetkellä ei ole uutta eikä vanhaa lakia, sillä edellinen päättyi syyskuun lopussa.

Viideksi vuodeksi kerrallaan säädettävä maatalouslaki pitää sisällään kaiken köyhien ruokakorteista maatalouden ympäristötoimiin ja tukiin. Vuotta kohti sen budjetti on 100 miljardia dollaria eli 780 miljoonaa euroa.

Hallinto on nyt ”rampa ankka”: kongressissa on edustajia, jotka hävisivät vaalit mutta jatkavat tammikuuhun asti. Periaatteessa he voivat nyt tehdä pelottomia päätöksiä.

Silti maatalouslain saaminen ennen tammikuuta on epätodennäköistä, **Pat Westhoff** maatalouspolitiikan tutkimuslaitos Faprista arvioi. Asiantuntijat ennustavat, että lakiin tulee ensi hätään puolen vuoden tai vuoden jatkoaika.

Puolueet nokittelevat yksityiskohdista

Senaatti hyväksyi oman versionsa kesäkuussa ja edustajainhuone antoi oman esityksensä heinäkuussa. Senaatin esitys olisi leikannut maatalousbudjetista 35 miljardia dollaria seuraavan kymmenen vuoden aikana. Edustajainhuone olisi leikannut 23 miljardia.

Puolueiden keskinäinen nokittelu ja syksyn vaalit estivät yhteisen näkemyksen. Presidentti **Barack Obaman** puolueella demokraateilla on jatkossakin täpärä enemmistö senaatissa, kun taas edustajainhuone on republikaanien vallassa.

Obama on esittänyt 30 miljardin leikkausta. Leikkaus kohdistuisi lähinnä suoriin tukiin ja satovakuutusten valtionosuuteen.

Sekä senaatti että edustajainhuone poistaisivat suorat tuet ja hintatuet. Maidolle ne loisivat tulostakuujärjestelmän. Siihen kuuluisi mahdollisuus tuotannon säätelyyn, jota republikaanit ovat kuitenkin alkaneet vastustaa.

Satovakuutukset ykkösasia viljelijöille

Pikasäästöjä haetaan todennäköisesti satovakuutuksista, joista liittovaltio maksaa 7 miljardia vuodessa. Keskilännen kuivuus tuplaa tämän vuoden menot, ja kuivuus vaikuttaa vielä ensi vuoden kylvöihinkin.

Senaatti poistaisi valtionosuuden rikkaimmilta viljelijöiltä. Sillä säästettäisiin 1,1 miljardia kymmenessä vuodessa. Toinen leikkauskohde olisi pienentää valtion osuutta, joka nyt on 62 prosenttia korvauksista.

Useimmat viljelijäjärjestöt ovat pitäneet satovakuutusta ykkösasiana uudessa maatalouslaissa silläkin uhalla, että muita tukia vähennetään.

”Miksi leikkaisimme satovakuutuksia, kun olemme 25 vuotta yrittäneet viedä maataloustukia niiden suuntaan?” kysyy **Dale Moore**, joka edustaa kuuden miljoonan viljelijäjäsenen Farm Bureauta.

Kansasin yliopiston maatalousekonomisti **Barry Flinchbaugh** ei usko maatalouslain saamiseen ennen huhtikuuta. Hän arvelee lopputuloksen olevan enemmän senaatin kuin edustajainhuoneen esityksen kaltainen. Hehtaarituet poistuisivat, ja niiden sijaan viljelijä saisi kompensaation 11 prosenttia ylittävästä tuoton menetyksestä. Yli 21 prosentin menetyksen korvaamiseen tarvittaisiin kuitenkin satovakuutus.

Presidentti Obaman kannatus Amerikan maaseudulla väheni edellisvaalien 46 prosentista 41 prosenttiin. Vastaehdokas **Mitt Romney** voitti kannatusta lupaamalla vähentää kaikenlaiset säätelyä.

MIKE WILSON

Ympäristölle lisää painoa myös USA:ssa

Kun USA:n presidenttiehdokkaat kampanjoivat maaseudulla, nykyinen ja tuleva presidentti **Barack Obama** puhui maatalouden ja ympäristön yhteensovittamisesta. Vastaehdokas **Mitt Romney** varoitti sen tarkoittavan lisäsäätelyä ja lupasi pysäyttää jo alulle pannutkin hankkeet.

Valtaosin republikaanisen tuottajajärjestön Farm Bureaun ympäristöjohtaja **Don Parrish** varoi ottamasta jyrkkää kantaa väittelyyn.

”Riippumatta siitä kuka voittaa, viljelijöihin kohdistuu yhä enemmän painetta ravinnepäästöjen vähentämiseksi”, Parrish sanoi ennen vaalia.

EU:n maatalousuudistuksen iskusanana on viherryttäminen. Sitä käsitettä USA:ssa ei vielä ole yleisesti käytetty uuden maatalouslain valmistelussa.

HEIKKI VUORELA

Barack Obama keräsi ennakoitua selvemmän voiton

Talouskriisin hoito vaikeaa jakautuneessa kongressissa

Presidentti **Barack Obama** jatkaa maailman suurimman talouden, Yhdysvaltain, johdossa toiset neljä vuotta. Hän on vasta toinen demokraatti, joka on toisen maailmansodan jälkeen kyennyt uusimaan kautensa Valkoisessa talossa.

Voitosta tuli selvempi kuin ennakkogallupit näyttivät. Obama keräsi ennakkotietojen mukaan 303 valitsijääntä ja republikaanien ehdokas **Mitt Romney** 206.

Tuloksesta puuttuu New York Timesin mukaan Floridan 29 ääntä, joita yhä lasketaan. Vaikka ne kääntyisivät Romneylle, vaalin kokonaistulos ei muutu.

New York Times arvioi, että Obama menetti jonkin verran ääniä vuoden 2008 vaaleihin verrattuna nuorten, mustien ja juutalaisten äänestäjien keskuudessa. Hän kuitenkin lisäsi suosiotaan latinalaista ja aasialaista alkuperää olevien keskuudessa.

Keskimäärin laskien naiset äänestivät Obamaa selvästi enemmän ja miehet Romneya.

Mitt Romney keräsi tukensa valkoisilta, hyvätuloisilta, iäkkäiltä, protestanteilta sekä niin sanotun konservatiivisen teekutsuliikkeen kannattajilta. Myös pienemmillä paikkakunnilla ja maaseudulla äänestettiin häntä enemmän kuin demokraattiehdokasta Obamaa.

Vaikka Romney on maaseudulla vahvempi, maaseudun ja viljelijöiden äänet jakautuvat, koska osa perheviljelmien viljelijöistä on tukenut demokraattiehdokasta.

Samaan aikaan presidentinvaalien kanssa valittiin myös koko edustajainhuone sekä kolmannes kongressin ylähuoneesta, senaatista.

Demokraatit näyttävät New York Timesin mukaan saavan jopa hieman vahvemman enemmistön senaatissa kuin aiemmin. Edustajainhuone eli alahuone on jäämässä republikaanien käsiin.

Obama joutuu jatkamaan kongressin sisäisen kannatuksen hajautumisen vuoksi toisen kauden yhtä tukalassa asetelmassa kuin ensimmäiselläkin kaudella. Varsinkin talouspolitiikka ja ennätyskorkea työttömyys tulee aiheuttamaan vaikeita päätöksiä kongressin huoneiden kesken.

KAIJALEENA RUNSTEN

CAROLYN KASTER/LEHTIKUVA

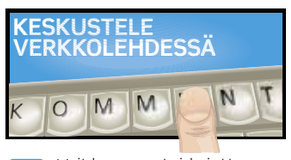

Voit kommentoida juttua Maaseudun Tulevaisuuden verkkolehdessä osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi.*

Barack Obama lisäsi suosiotaan latinoiden ja aasialaista syntyperää olevien keskuudessa.